

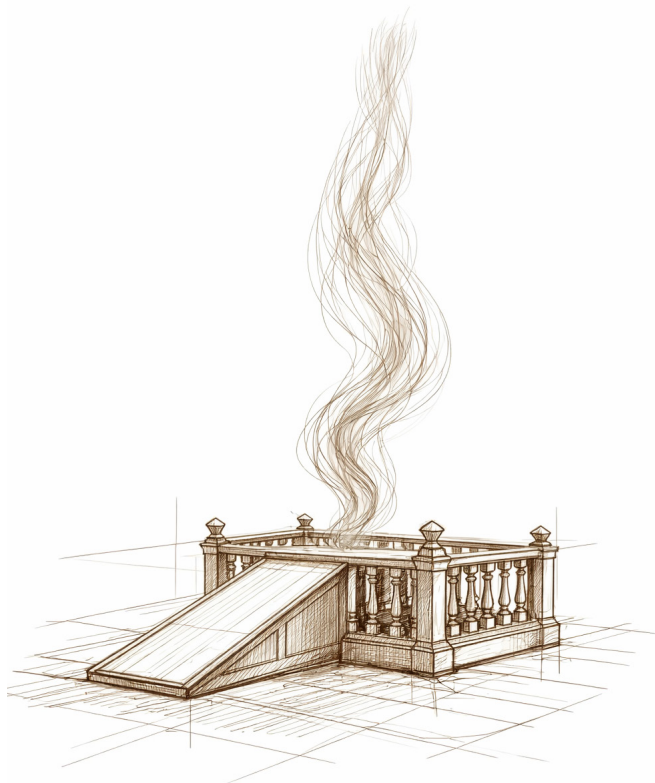
יכוון את לבו

הרחבת הרמיון

המקדשי

אסופת מאמרים

קדם הוא מרכז רעיוני הנטוע בעומק המסורת ופתוח למרחבי התרבות, ונועד לשמש בית, חצר או מעבדה לאלו הפועלים, מתעניינים ונטועים בשני העולמות.

המרכז מתמקד בפנומן הדתי, בחילון שהוא עבר מחד, ובהדחקה הדתית שלו מאידך. בנושא זה וממשקיו הרבים המרכז מפיק כתבי עת ומקראות, עורך סמינרים ומלקט תכנים ייחודיים. במרכז פועלות מספר תכניות לימוד ומחקר, כאשר העיקרון המנחה אותן הוא שעבודת אלוהים חיה, בוערת, קונקרטיית ופקוחת עיניים מחייבת מחשבה חופשית ומעמיקה והיכרות נרחבת עם עולם הרוח.

...

צירופים חדשים הוא כתב עת מקוון מבית ישיבת שיח יצחק העוסק בקווי המתח המאתגרים של הקיום היהודי היום, במטרה להעמיק את השפה הדתית המעצבת את עולמנו.

השפה הדתית של ישיבת שיח יצחק, שיסודה בתורתו והשראתו של הרב שג"ר, מאופיינת בחיפוש אחר הממד הדתי והעמוק בכל נושא העומד לדיון, בחיבור שורשי למקורות היהודיים, במבט ביקורתי המשוחרר מפחדים ועכבות, ובמשיכה אל החדש, המפתיע והמאתגר. כתב העת צירופים חדשים נועד לפתח ולהעמיק שפה זו, ולהעצים את נוכחותה בשיח הציבורי.

...

מגדל דוד מוזיאון ירושלים השוכן במצודת מגדל דוד, מציג את סיפורה של ירושלים לאורך ההיסטוריה בצורה חווייתית, חדשנית ומרתקת. תצוגת הקבע החדשה, הממוקמת בחדרי המשמר המקוריים, כוללת עשר גלריות אינטראקטיביות המשלבות טכנולוגיה וממצאים היסטוריים.

יכוון את לבו

הרחבת הדמיון המקדשי

יכוון את לבו

הרחבת הדמיון המקדשי

אסופת מאמרים

צירופים חדשים • מרכז קדם
מגדל דוד מוזיאון ירושלים

יכוון את לבו
הרחבת הדמיון המקדשי
אסופת מאמרים

HE SHOULD DIRECT HIS HEART
Expanding The Temple Imagination
Collected Essays

עורכים:
איתן אברמוביץ
עוז בלומן
ידידיה גזבר
יותם הלפרין

הוצאה לאור:
צירופים חדשים
מרכז קדם
מגדל דוד מוזיאון ירושלים

איורים בעמודים הפנימיים:
אודי טאוב

עיצוב כריכה ועימוד:
ארי' יארמיש

© הזכויות על המאמרים וההפקה שמורות להוצאות לאור ולמחברים

Printed in Jerusalem 2026 | י"ז תשפ"ו

תוכן

מבוא | 7
יותרם הלפרין

לבנות מקדש | 12
איתן אברמוביץ

זמן לחדול מלברוח | 26
ארנון סגל

בין שכונה לשכינה | 59
שרון דינור

צייר לי כבשה - מסה על פולחן ואמנות | 72
אלעד נבו

בית הבחירה | 91
אורי אוחיון

מקום כבודו | 113
ישראל (רולי) בלפר

אל האינסוף ומעבר לו | 165
ידידיה גזבר

לא מעט, לא הרבה. מקדש: על קדושה במידת אדם | 180
עוזי בלומן

מקדש שלישי | 190
צביה מרגליות

לא מעט, לא הרבה. מקדש: על קדושה במידת אדם

עוז בלומן

לֹא נֶפֶל דָּבָר מִכָּל הַדָּבָר הַטוֹב
אֲשֶׁר דִּבֶּר ה' אֶל בֵּית יִשְׂרָאֵל
הַכֹּל בָּא

יהושע כא

א.

מפי רבי יצחק כהן. על ברכת אֲשֶׁר בָּחַר בְּנִבְיָאִים טוֹבִים וְרָצָה
בְּדִבְרֵיהֶם הַנְּאֻמִּים בְּאֵמֶת. לא אמר רצה בדבריו שנאמרו על ידם.
אלא רצה בדבריהם שלהם. אלו שנאמרים באמת. כך הוא הנביא.
וצריך לדבר באמת.

ב.

ואולי לא שמנו לב אבל הנבואה חזרה. ככה התגנבה פנימה. וכבר
יש אנשים שיודעים ושומעים. הם עוד צריכים לדייק ולשייף
ולהוסיף טהרה וניגונים. אבל היא פה. יודעים אותה. יודעת אותנו.
והדילמה היא כבר לא פילוסופית או ביקורתית אלא בין קולות

שונים שנשמעים וצריך להכריע ביניהם. והקושי הוא לא עם כופר או לץ אלא עם נביא שקר. כזה שמדבר מקירות לבו וחלק מהנבואה שלו הוא אמיתי, אבל היא לא מדויקת ולא לעכשיו למרות שהוא ממש היה רוצה. אנשים חזרו לדעת בלב חזק חזק מה אמת ומה צדק. ואנשים חזרו לדעת לדבר.

ג.

כי דברים שאבדו סופם להתבקש. ודברים שהתבקשו סופם לחזור. כי הַצִּדִּיק חוֹזֵר עַל אֲבֵדָתוֹ עַד שְׁמוֹצָאָה. ואם הנבואה שבה לאחר שכבר אמרו כי איננה. מדוע לא קורבנות ומקדש. ומשפט ומלוכה ומה לא. וכמה דברים מונעים את הידיעה הברורה בכך.

ד.

ויש שאינם מאמינים. כי אנחנו אנשים רגילים. כי מה השתנה. כי שנאת חנם עדיין ומה יום מיומיים. דרושה מציאות אחרת. איפה אנחנו ואיפה כל הדברים הגדולים הללו. לא עַת בָּא עַת בֵּית ה' לְהַבְנוֹת. אבל זו לקיחת בעלות על אלוהים והחלטה בשבילו. כי דברים קורים ואנחנו כבר לא מי שהיינו אתמול. ויחזקאל הבין בְּאָרֶץ כְּשִׁדִּים עַל נֶהַר כְּבָר. כי באמת אין נהר שנכנסת אליו כבר. והכל כבר זו. וְתָהִי עָלָיו שֵׁם יְד ה'.

ה.

ומהו מקדש אם לא לאנשים רגילים. ומי זקוק לו. מהו אֶשֶׁם גְּזֻלוֹת אֶשֶׁם מְעִילוֹת אֶשֶׁם שְׁפָחָה חֲרוּפָה. לשם מה סדר העבודה מְחִילָה לְחֻטָּאִים וסְלִיחָה לְפוֹשְׁעִים. וכי ניתנה תורה למלאכי השרת שאין

בהם לא קנאה ולא יצר הרע ולא תחרות. ולשם מה בגדי כהונה. שְׁתַּנְתָּ מִכְפָּרָת עַל שְׁפִיכוֹת דָּם וּמִכְנָסִים עַל גְּלוּי עֲרִיּוֹת וּמִצְנָפֶת עַל גְּסֵי הָרוּחַ וְאַבְנֵט עַל הָרְהוּר הַלֵּב וְחֹשֶׁן עַל הַדֵּינִים וְאַפֹּד עַל עֲבוֹדַת כּוֹכָבִים וּמַעֲיִל עַל לְשׁוֹן הָרַע וְצִיץ עַל עֲזוֹת פָּנִים. וְכָל אֵלּוּ עֲזִים וּמַהֲרָהִים וּגְסִים אֵין לָהֶם מְנוּחָה לֹא בַעֲלוֹם הַזֶּה וְלֹא בַעֲלוֹם הַבָּא. וְלָבָם כְּבֹד עֲלֵיהֶם וְחַיֵּיהֶם אֵינָם כְּתִיקוֹנָם. וּמִבְקָשִׁים כִּפְרָה בַתְּחִלִּימִים. תִּמְחַל וְתִסְלַח. בַּתְּפִילוֹת וּבִלְיָמוּדִים. תִּסְלַח וְתִמְחַל. וּמִמְלִלִים תִּהְיֶה נֹתָנִים פְּדִיּוֹן וּמִשְׁלָמִים פְּרִים. וְהַכֹּל הוּא רַק בַּדֶּרֶךְ כֹּאִילוֹ. וּשְׁפַתִי חֹזֵ"ל בְּרוּר מְלָלוֹ. וְנָתַן לָנוּ אֶת הַתּוֹרָה וְהַכְּנִיסָנוּ לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל וּבָנָה לָנוּ אֶת בֵּית הַבְּחִירָה לְכַפֵּר עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ.

ו.

ומִיָּהִם אֲנָשִׁים רְגִילִים וּמֵהֶם אֲנָשִׁים רְגִילִים. וְהָלֹא מִיּוֹם לְיוֹם מִתְרַחֶבֶת הַסְּפִיגָה הַנַּפְשִׁית וְעוֹלָה הַרְגִישׁוֹת. וְעַם כָּל הַטְּמָטוֹם וְהַזִּילּוֹת וְהַעוֹמֵס וְהַקְטָנוֹת נִבְרָאֵת גַּם אֶהְיֶה וְאַתָּה וְרַעְיוֹת. וּמִיּוֹם לְיוֹם מִתְפַּתַּחַת הַמּוֹרֶכְבוֹת וְהַתְּפִיסָה וְהַחֲשִׁיבָה הַהִכְרָתִית. וְעַם כָּל הַצִּיּוּנוֹת וְהַלְעָג וְהַסְחָחוֹת הַדַּעַת וְעוֹדֵף הַמּוֹדַעוֹת מַגִּיעוֹת גַּם מַחֲשַׁבוֹת חֲדָשׁוֹת וּמוֹחִין חֲדָשִׁים. וּמִבְקָשִׁים אֶלְפֵן חֲדָת בְּחֻדָּא. וּמִיּוֹם לְיוֹם מִתְעַלֶּה הַנִּשְׁמָה וּמִבְקָשֶׁת דְּבָקוֹת וְאַלּוּהִים קְרוֹבִים וְכוּוֹנוֹת וַיִּיחַדּוּם. וְשׁוֹב נּוֹפְלִים וְשׁוֹב קָמִים. אֶסֶק שְׁמַיִם וְאַצִּיעָה שְׁאוֹל וְרָצוֹא וְשׁוֹב. וְהַכֹּל הוּא בַּדֶּרֶךְ אֵף עַל פִּי כֵן וְעַל דַּעַת כֵּן וּמִתּוֹךְ כֵּךְ. כֹּאֵלָה אֲנַחְנוּ וְכַכָּה זֶה. וּבִסְפָּר הַזִּיכְרוֹן בִּשְׁם הַרְבֵּי רַבִּי בּוֹנֵם מִפְּשִׁיחָא שֶׁהִיא אוֹמֵר הֶחָכֶם הוּא אֶפִּיקוֹרֶס, בְּעַל לֵב טוֹב נוֹטֶה לְתַאֲוֹת הַבְּשָׂר, הָאֲדוּקָה הוּא רַע לְבָרִיּוֹת. וְשֶׁאֵלּוּהוּ אִם כֵּן מָה יַעֲשֶׂה הָאָדָם. וְהֵייתָ תִּשְׁוֹבְתוֹ לְהִיּוֹת חָכֶם, לֵב טוֹב וְאֲדוּקָה.

ונבואה ומקדש וקורבנות אינם הרחבה של התודעה אלא בקיעה שלה. וזה זמן שעלו במחשבה קמשונים ועדיין מחזיקים חזק ושומרים על הקליפות. דתיים חילונים ימין שמאל מזרחים אשכנזים. ודי צריך לשחרר. כי לא משרטוט גבול ונטילה בחוזק בא האלוהים. אלא הוא אָמַר וַיְהִי. אָמִירָה בְּלִחְיָשָׁה. וצריך להניח ולהיפתח. וזו אִימָה חֲשֵׁכָה גְדֹלָה. אובדן שליטה אוטונומיה וסובייקט. יציאת האדם מבגרותו המשמימה שהוא עצמו שמים בה. כי הלך אדם ונקבע בתוך עצמו. וברח ונעל אחריו והשליך את המפתח. וכיום כבר מבקש דמות אדם שבו ולא תַּמְצָא. ויש שהוא שוכב אפרקדן ומפקיר את עצמו אצל השם יתברך. אוחז בחוט דק שיש בו אהבת ישראל ואהבת תורה. ואהבת עולם ואהבה רבה. אהבה חזקה ושלמה וקרובה וכואבת. ומדלג דילוגים ויורד מרכבות ובא אל גן המבוכה. בְּיַדְךָ אֶפְקֵיד רוּחִי.

וכבר בא הזמן להרפות. לא בלחץ השם. ולימדה מורתנו ימימה כי אם קָשָׁה לָךְ סִימָן שְׂדֵלְגָתָ עַל הַקֵּל. וכדאי לצום וכדאי לשתוק וכדאי לטבול וכדאי להתבודד וכדאי לנסוע אל הצדיקים. ואחרי הכל ולפני הכל לידע שהאוצר נמצא כאן בחדרי הלב. בבית. והקול אמור להישמע מוכר. כִּי קָרוֹב אֵלֶיךָ הַדְּבָר מְאֹד בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ לַעֲשֹׂתוֹ. ועם כל כמה שהוא מוכר הוא מחדש חידושים. כי יש אותך ויש את השם יתברך וזה לא אותו דבר. ואל תתבלבל. הַשֹּׁמֵר מִפְּנֵי וְשֹׁמֵעַ בְּקִלּוֹ אֶל תִּמְרָ בּוֹ כִּי שָׁמִי בִקְרָבוֹ.

ט.

ויש גם פחד מה יהיה. חשש לאבד את המעלות שכבר קנינו. את הזהירות ואת האיפוק ואת נקיות הדעת. את המוסר את הדרך ארץ את יראת השם. את הַיַּחַד השברירי. את כל הדברים שבכל זאת עובדים כאן בארץ הזאת. אֶת שְׁגָלוֹיִים לָנוּ וְאֶת שְׂאִינִם גְּלוּיִים לָנוּ. ובידי מי אנחנו מפקידים את גורלנו וירשתנו. והרבה חששות כבר יש בהווה. כי המון ירא שמים הוא דבר מרחיב ומחריד לב. ובתור לטיסה חוזר מאומן יש כבר דחיפות. ואצל הצדיקים יש גם צפיפות ועליבות וחוסר הקפדה וריח חמוץ של זיעה. ויש עזות דקדושה ויש פראות דאצילות. והאופי המזרחי חזר. ממזרח אירופה ועד קהילות המגרב. ישיר ותאב ומחבק וחסר גינונים ועכבות. וְיִ אבדה הגמוניה.

י.

ואדם חדש בא. אדם קדמון. אדם שְׂאִין עַל גְּבִיו אֶלָּא ה' אֱלֹהֵינוּ. והוא משיל מעליו קליפות ועטיפות ואריזות. ומבקש את התוך. והוא ברוח והוא ברעש והוא באש. כִּי גְדֹלֶת הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ אִי אֶפְשָׁר לוֹמַר לַחֲבֵרוֹ, וְאֶפְלוּ לְעַצְמוֹ אִי אֶפְשָׁר לְסַפֵּר מִיּוֹם לְיוֹם. ועוד לא הונח לו והוא לא התברר עדיין והוא בלול ומורכב ומסובך. מִשְׁתַּזְמֵם וְתוֹהָה עַל בְּהוּ שָׁבוֹ. ומיום ליום קומתו עולה. ומבטו חודר. והוא גולל את המסך מעלה ומטה ולצדדים ועיניו משוטטות בכל הארץ. ונתקע עם החרטום בקצה הפרויקט ופותח את הדלת שבסוף המסדרון. ומבקש להבין ולדעת ולסבור סברא. מֶה רוּצָה הָאָדוֹן בְּרוֹךְ הוּא בְּבְרִיתוֹ. וְלָמָּה הוּא מְנַהֵלָם. וְמָה אַחֲרִית כָּל אֲלֹהִים. וחבורות מתכנסות ושיעורים פורחים. וביניהם צדיקים וחסידים וישרים ותמימים וטועים ונוכלים. ומלהגים ומפטפטים ומגבבים. ושוגים באהבתם ומכוונים דעתם

ומשעבדים את לבם לאביהם שבשמים. וגביהן וגבה להם ויראָה להם וגבתם מלאַת עינים. ואינם יודעים אִיה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ.

י א.

והעולם סבורים שכאשר נלקח המקדש נלקחו לנו השמים. כל הגבוה העדין הנשגב היפה. ניגונים של מעלה מוחין דגדלות ורקיע וכסא הכבוד. וגורשנו מגן העדן אל קיום פשוט וחיי יום יום. והעמסנו מה שאפשר בנוע ונוד ממקום למקום. יבנה וחכמיה ומשנה ומדרש ותלמוד ירושלמי ובבלי. אֶלְבִּישׁ שְׁמִים קְדָרוֹת וְשָׁק אֲשִׁים כְּסוֹתִים. וכדי לשוב דרושים לנו סולמות וכרובים. עוד לְשֵׁם שְׁמִים ועוד לְשֵׁם יְחִיד ועוד כוונה ועוד התעלות. עוד עידון ועוד הפשטה ועוד כונון. פִּיִּין טִיּוֹנִיג של מעלה. וכל זה אמת ויציב וטוב ויפה ונכון ואבל. מה שנלקח לנו היה בעיקר הקרקע מתחת לרגליים. היכולת לגעת בדברים באמת. להריח אותם לנשום. להתמסר אליהם להתמכר לחוות לחוש לפעום. בכל מה שמגדל ומצמיח וחי. מִיּוֹם שֶׁחָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ נָטַל טַעַם הַפְּרוֹת. וּבָטַל נֶפֶת צוּפִים. וְנָטַל טַעַם בִּיאָה וְנָתַן לְעוֹבְרֵי עֵבְרָה. ואנחנו מרחפים מעל הקרקע, לא מרגישים עד הסוף לא נקשרים. נוגעים לא נוגעים וכל הזמן חוששים מנפילות והשלכות וזריקות. כי מסוכן ויש לשמור מרחק. ואם תתכופף תגיע נמוך ממה שהתכוונת. תתהפך תשבור את הראש. ונותרים תלויים באוויר. ללא גוף וללא דמות הגוף.

י ב.

ויהודי של דורות אחרונים מציג כף רגלו על הקרקע. יורד נופל ומתלכלך ושמת לרגעים ושב להיות קלוע בכף הקלע. כי קשה קשה

החיים. ואיך חותרים בתוך התנך הסמיך והאפר הזה ששמו יומיום. וכמה כוח נדרש לשם כך. ואיך נקשרים במערכת יחסים ורוקמים אהבה ומחוללים סדר ושומרים ערכים בלב כל זה. וכמה נותנים כמה מקריבים כמה נפגעים כמה נשברים. ואיך טועמים את הלשד והעונג עד הסוף ולא יוצאים מהדעת. וכמה עלובים וכמה עייפים. ואיך חיים את העולם ואת השם יתברך יחד. וכמה זה מסתיר את זה וזה מסתיר את זה. וכל כמה שמוסיף רגישות ומודעות ודבקות מוסיף מכאוב.

י.ג.

והלב דופק ורץ ורוצה לצעוק שצריך לעצור שככה אי אפשר. שלא ככה עושים חיים. ואם היה הלב מסתלק מן העולם, חס ושלום, יתבטל כל העולם כלו. ומתרוסק על פרהסיה מהוגנת ונקייה ונוקשה ותבניתית. שלוקחת את כל החריגים העקומים ועושי הצרות ונועלת אותם בבתיים. בית משוגעים בית חולים בית קברות בית אבות בית סוהר בית כנסת. וממשיכה להבטיח חיים בריאים ויפים. ומפטירה תמשיך לסחוב למשון לעבוד לחייך ואם קשה לך לטיפול. עד שגם תורך יגיע ויזיז אותך לצדדים. אבל מִחֲנֵק שלא קיבל מקום לא נעלם אלא מחלחל עמוק אל השיתין ומציף תהומות של דיכאון ניכור בדידות אטימות צער ובחילה. ואתה חייב מקום להנכיח את הבהלה ואת הקדחת את הכעס את הדיכאון. לבצע פריקה מבוקרת. פְּפוּרְמָנְס של הדרמה של הדם של השחיטה של אברים פנימיים של כל מה ששותת ממך. להניח את המוות מול העיניים לחתוך להתפרק לפרפר למצות להזות ולצאת משם חי. ולגעת בחיים בלי פחד בלי אשמה בלי רתיעה בלי להיסגר.

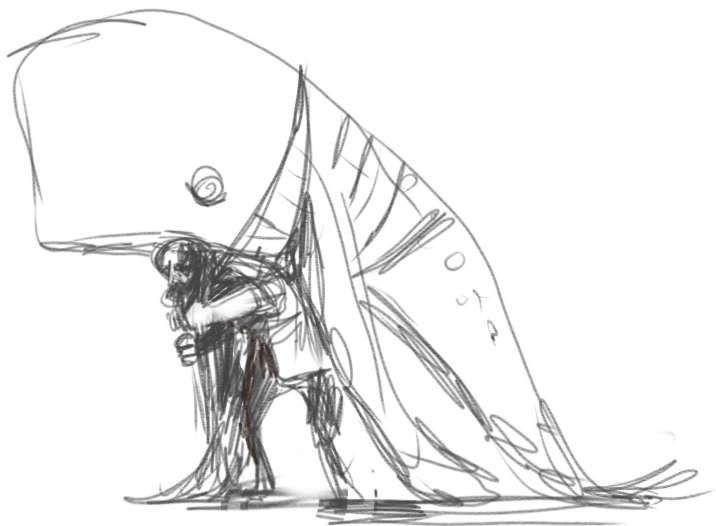
ויש מקדש של שאיפות ויש מקדש של נשיפות. הבית של זעקות הכאב ויללות השבר ומשא הצרות. רָעַב כִּי יִהְיֶה בָאָרֶץ דָּבָר כִּי יִהְיֶה. שְׁדָפוֹן יִרְקוֹן אֲרֶבָה חֲסִיל כִּי יִהְיֶה. כָּל נָגַע כָּל מַחֲלָה. וּפָרֵשׁ כָּפְיוֹ אֶל הַבֵּית הַזֶּה. הקרקע שנותנת את האפשרות לעמוד חזרה על הרגליים אחרי שראית בקושי ובכאב את התחתית והתהום. ותמהת וצעקת ונחר גרונך והשתתקת. כָּל תַּחֲנוּנָה אֲשֶׁר תִּהְיֶה לְכָל הָאָדָם. החלל שהתפנה באמצע שהעולם סגר עליך ואיבדת ערך וחשת כסיל ואוויל. והלכת בדיכאון ובריקנות ובנחרת בוז וקיללת את יומך. לְכָל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יִדְעוּן אִישׁ נָגַע לִבּוֹ. העפר שמשחזר אותך אחרי שסטית ונמחקת והלכת לאיבוד בשיגעונות בתמורות במוות בעבודות זרות. והיצר שיחק בך והשליך אותך ככלי ריק אשר אין בו חפץ. וּמִן הָעֶפֶר אֲשֶׁר יִהְיֶה בְקִרְקַע הַמִּשְׁכָּן יִקַּח הַכֹּהֵן וְנָתַן אֶל הַמִּים. הארץ שהשם יתברך דורש אותה ועיניו משוטטות בה ואתה כורע תדיר לפניו ומשתחוה בפישוט ידיים ורגליים. כִּי אֲנִי ה' בְּקִרְבִּי הָאָרֶץ. האדמה שספגה את דם התמצית שלך שנשפך מכל עלבון מכל מכה וכל פצע וכל חבורה. ואליה הוא נקווה ובה הוא התכסה וממנה הוא זעק. ובה התכרבל ומצא כפרה. וְכִפֹּר אֶדְמָתוֹ עִמּוֹ.

ואיך לא נופלים שוב לאטימות הרגש וערלת הלב. איך עושים מקדש של רגישות ומודעות ודבקות. איך לא הוללות וגסות וניוול והסתר פנים. ועיניים רמות וקשיות עורף ועזות מצח. כָּפְיוֹ וּבִשְׁפָתָיו כְּבֹדֵנִי וְלָבוֹ רִחַק מִמֶּנִּי. וגם היום משהו תקוע מבחינה דתית והלכתית ומוסרית. הכל בערכים מוחלטים והכל דווקאי. ואולי אם נבואה

כאן וקרבנות כאן גם הוראת שעה כאן ומידות שהתורה נדרשת
 וגם סנהדרין אצל מזבח. וספרי הנביאים נחתמים זכרו תורת משה
 עבדי. כי צריכים לנצור את התורה. וספר התורה נחתם אשר עשה
 משה לעיני כל ישראל. ושינן רבינו שלמה יצחקי ששואו לבו לשבר
 הלוחות לעיניהם. כי צריכים לנצור את השבירה. ולרכך. ולתקן.
 וללבן. ושוב ושוב ושוב. ולשאת את כבד הלב ונטל היצר. ולעשות
 לבושים ופירושים חדשים. ולהשיב לתורה את החן. שעל ידי זה
 נתקבלין כל התפלות והבקשות. וצריך להתחדש עקב בצד אגודל.
 וצבת בצבת עשויה. שאם אין תורה אין שבירה. ואם אין שבירה אין
 תורה. והרבה מונח על כפות המאזניים. והרבה עומד אחר כתלנו.

*

שִׁיבְנָה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ. וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתְךָ.

רשימת המשתתפים בקובץ

יותם הלפרין מרבני בית המדרש ב"יד הרב נסים",
עוסק ביחסי תורה ומדינה. לשעבר סמנכ"ל חינוך
ב"מגדל דוד מוזיאון ירושלים".

איתן אברמוביץ הוא עורך כתב העת המקוון
"צירופים חדשים", עורך במכון כתבי הרב שג"ר
ומלמד בשיבת "שיח יצחק".

ארנון סגל עורך דף שבועי בענייני הר הבית בעיתון
"מקור ראשון", עיתונאי "עולם קטן" ומחבר הספר
"הבית".

שרון דינור היא אדריכלית והממונה על השימור
בעיריית ירושלים, העוסקת בקשר שבין מקום,
זיכרון וסיפור.

אלעד נבו הוא מחבר הרומן "תוגת צעצועיך
הקדושים". עורך "סֶפֶר - כתב עת לספרות חורגת"
ומגיש ההסכת "כיכר החתולות".

אורי אוהיון הוא מורה דרך, מדריך טיולים, ומנהל
תכניות חינוכיות בירושלים.

ישראל (רולי) בלפר מלמד באוניברסיטת בר אילן,
עוסק במפגשים בין מרחבי ידע, והרחבת הדמיון.
גיבור הספר "הטרול הסגול".

ידידיה גזבר הוא עורך שותף ב"צירופים חדשים",
אדריכל ומורה, אוצר וכותב בתחומי האמנות
והתרבות.

עוז בלומן מלמד בשיבת ההסדר במעלה אדומים
ובאוניברסיטת בר אילן, ומנהל מרכז "קדם".

צביה מרגליות היא מחזאית, משוררת ואמנית
ספוקן וורד. מלמדת כתיבה לבמה במכללת
הרצוג.

אודי (אהוד) טאוב הוא מאיר וסופר למבוגרים,
ילדים ולנוער. ספרו "הרמן" זכה בשנת 1992
בפרס זאב לספרות ילדים ונוער.

הקובץ שלפניכם הוא פרי של סמינר ניסיוני שכותרתו 'הרחבת הדמיון המקדשי', פרויקט משותף של מרכז קדם וכתב העת צירופים חדשים. הסמינר עסק בדרכים השונות שבהן אפשר לפגוש את מושג המקדש בעת הזאת, דרכים המתבטאות במאמרים המובאים כאן: חלקם מבקשים לשוב אחורה וחלקם קוראים לצעוד קדימה; חלקם שואפים למקדש תחום ומוגדר וחלקם מבקשים להרחיב את גבולותיו; חלקם מעפילים אל העיון התיאורטי וחלקם מספרים סיפור מוחשי מאוד על המקדש שמעבר לפינה.

ביחד מבקשים מאמרים אלו לערער את הדיכוטומיה המקובלת בין עבר אבוד לעתיד משיחי, ולפתוח מרחב של מחשבה שבו המקדש אינו רק זיכרון היסטורי או יעד פוליטי, אלא מושג חי המתעצב מחדש בתוך ההיסטוריה היהודית והישראלית.

מגדל דוד
מוזיאון ירושלים

קדם
קורס - דרך - ספירות

במה לשמוח
דמות חדשה

צירופים
חדשים